

Podpora agencije EUAA za usposabljanje v okoliščinah vojne v Ukrajini

April 2022

Rokopis je bil dokončan aprila 2022.

Agencija Evropske unije za azil (EUAA) ali katera koli oseba, ki deluje v njenem imenu, ne prevzema odgovornosti za morebitno uporabo informacij iz te publikacije.

EN PDF ISBN 978-92-9487-411-5 doi: 10.2847/987605 BZ-07-22-228-EN-N

© Agencija Evropske unije za azil, 2022

Fotografija na naslovnici © iStock.com/

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira. Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiten z avtorskimi pravicami agencije EUAA, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Vsebina

Vsebina	3
Predgovor	4
Podpora agencije EUAA za usposabljanje v okoliščinah vojne v Ukrajini	5
Predlog usposabljanja zajema naslednje tečaje/module:	6
1.1. Uvod v pravni okvir glede temeljnih pravic in mednarodne zaščite v EU	6
1.2. Začasna zaščita: razumevanje trenutnega okvira v okoliščinah vojne v Ukrajini	6
1.3. Uvod v etične in poklicne standarde	7
1.4. Uvod v ranljivost	7
1.5. Trgovina z ljudmi (1. raven).....	8
1.6. Uvod v komunikacijo za uradnike na področju azila in sprejema.....	8
1.7. Obveščanje razseljenih oseb iz Ukrajine in komunikacija z njimi	8
1.8. Komunikacija z osebami, ki so doživele travmatične dogodke	9
1.9. Komunikacija z razseljenimi otroki.....	10
Dodatni moduli iz azilnega učnega načrta agencije EUAA	11
1.10. Sprejem ranljivih oseb: prepoznavanje ranljivosti in zagotavljanje začetne podpore (sklop A) 11	
1.11. Sprejem ranljivih oseb: ocena potreb in oblikovanje ukrepov (sklop B).....	11
Dodatni tečaji usposabljanja, ki jih izvaja agencija EUAA	13

Predgovor

Po veliki invaziji ruskih vojaških sil v Ukrajini februarja 2022 in še vedno trajajočih spopadih med ukrajinskimi vojaškimi silami in ruskimi napadalci se je agencija EUAA hitro aktivirala, da bi ponudila podporo državam članicam, ki več kot 4 milijonom ljudi, ki so zapustili Ukrajino in poiskali zavetišče v Evropski uniji, zagotavljajo zaščito ali pričakujejo, da jim bodo zagotovile zaščito.

V skladu z zahtevo držav članic agencija EUAA podpira organe pri izvajanju Izvedbenega sklepa Sveta z dne 4. marca 2022 ⁽¹⁾, s katerim se ukrajinskim državljanom, njihovim ožjim družinskim članom in državljanom tretjih držav odobri status začasne zaščite, dokler razmere ne bodo omogočale njihove varne in trajne vrnitve. Ker je bila direktiva o začasni zaščiti tokrat uporabljena prvič, agencija EUAA zagotavlja tudi usposabljanje za njeno izvajanje.

V tej brošuri je predlaganih več modulov evropskega azilnega učnega načrta za podporo državam članicam pri njihovem hitrem vzpostavljanju zmogljivosti na ustreznih področjih kompetenc za obvladovanje nenadnega prihoda. Ti zajemajo module, ki bodo novo zaposlenemu ali obstoječemu osebju, ki dela na področju azila in sprejema, omogočili, da pridobi znanje in spretnosti, kot so prepoznavanje morebitnih žrtev trgovine z ljudmi, prepoznavanje ranljivih oseb in zagotavljanje podpore takim osebam ter obveščanje novo prispelih beguncev.

Nina Gregori

Izvršna direktorica Agencije Evropske unije za azil

⁽¹⁾ [Izvedbeni sklep Sveta \(EU\) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite.](#)

Podpora agencije EUAA za usposabljanje v okoliščinah vojne v Ukrajini

Evropski azilni učni načrt ponuja več tečajev in modulov usposabljanja, ki lahko uradnikom in drugim akterjem, ki nastopajo v imenu nacionalnih organov, zagotovi podporo pri nudenju pomoči ljudem, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, v različnih vlogah.

Ciljna skupina zajema vse osebe, ki dela z ljudmi, ki bežijo iz Ukrajine, zlasti v okviru direktive o začasni zaščiti, in sicer:

- novo osebje, vključno z uradniki, ki delajo za nacionalne azilne organe in/ali organe za sprejem,
- izkušene uradnike na področju azila in sprejema.

Navedene osebe lahko glede na nacionalne okoliščine in ureditev delajo v različnih vlogah (npr. kot informatorji, uradniki za evidentiranje, uradniki za sprejem na prvi črti).

Na podlagi nalog, ki jih je treba opraviti, in ravni kompetenc akterjev, vključenih v obveščanje, bo usposabljanje zajelo naslednja področja:

1. mehke veščine v zvezi z delovnimi tokovi, povezanimi s komunikacijo in obveščanjem,
2. okvir začasne zaščite,
3. prepoznavna ranljivosti, zlasti pri otrocih in morebitnih žrtvah trgovine z ljudmi.

Za več informacij se obrnite na svojo nacionalno kontaktno točko za usposabljanje.

Več informacij o usposabljanju agencije EUAA najdete na strani [Usposabljanje](#) na spletišču agencije EUAA, kjer lahko prenesete tudi [Katalog usposabljanja](#) (na voljo v vseh jezikih EU).

Predlog usposabljanja zajema naslednje tečaje/module:

1.1. Uvod v pravni okvir glede temeljnih pravic in mednarodne zaščite v EU

Namen modula je udeležencem zagotoviti osnovno znanje o ključnih pravnih določbah, povezanih z mednarodno zaščito v Evropski uniji, v skladu z mednarodno zakonodajo in zakonodajo EU. Udeležence opremi z znanjem o najpomembnejših temeljnih pravicah z vidika dostopa do azilnega postopka, in sicer nevrčanja, ter pravice do azila. Poleg tega modul prinaša splošen pregled stebrov skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS) s poudarkom na ključnih opredelitvah pojmov in glavnih korakih azilnega postopka.

Glavna ciljna skupina	Novo osebje, ki dela na področju azila, sprejema in začasne zaščite.
Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Seznanjenost s ključnimi temeljnimi pravicami, pomembnimi za dostop do azilnega postopka. • Poznavanje glavnih ciljev pravnih instrumentov skupnega evropskega azilnega sistema.
Način izvedbe	Spletno izobraževanje
Trajanje	6 ur

1.2. Začasna zaščita: razumevanje trenutnega okvira v okoliščinah vojne v Ukrajini

Agencija EUAA je z vidika uporabe direktive o začasni zaščiti pripravila kratko usposabljanje, namenjeno predstavitvi okvira EU za začasno zaščito uradnikom držav članic, ki so zadolženi za uporabo novih določb. To usposabljanje pojasnjuje temeljne pojme, povezane z začasno zaščito, glede na določbe EU in smernice Evropske komisije.

Glavna ciljna skupina	Vse osebje, ki se ukvarja z zadevami, povezanimi z začasno zaščito.
Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost opisati glavne elemente, povezane z uporabo in izvajanjem direktive o začasni zaščiti na ravni EU, v skladu z direktivo o začasni zaščiti, izvedbenim sklepom Sveta in drugimi ustreznimi smernicami.
Način izvedbe	Spletni seminar
Trajanje	3,5 ure

1.3. Uvod v etične in poklicne standarde

Namen modula je predstaviti temeljna načela poklicnih standardov, kodeksov etičnega ravnanja in vrednot v okvirih azila in sprejema. V okviru modula se preučujejo načela zaupnosti in odgovornosti ter načini ravnanja za zagotavljanje profesionalne in spoštljive storitve na delovnem mestu.

Glavna ciljna skupina	Vse osebe, ki se ukvarja z zadevami, povezanimi z začasno zaščito.
Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Seznanjenost z etičnimi in poklicnimi standardi, vključno z zaupnostjo, v okviru azila in sprejema. • Poznavanje vidikov kulturne raznolikosti in občutljivosti v poklicnih okoliščinah, povezanih z azilom. • Sposobnost prepoznati kršitve z azilom povezanih kodeksov etičnega ravnanja in vrednot ter njihove potencialne posledice. • Sposobnost prepoznati ravnanje, ki spodbuja profesionalno in spoštljivo storitev v večkulturnih okvirih azila in sprejema.
Način izvedbe	Spletno izobraževanje
Trajanje	Približno 5 ur

1.4. Uvod v ranljivost

Namen modula je opremiti udeležence s potrebnim znanjem in spretnostmi za zgodnjo prepoznavo prosilcev za mednarodno zaščito, ki so morda ranljivi in ki imajo morda posebne potrebe, ki bi jih bilo treba obravnavati.

Glavna ciljna skupina	Vse osebe, ki se ukvarja z zadevami, povezanimi z začasno zaščito.
Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Seznanjenost z uporabo pojma ranljivosti v okviru azila. • Seznanjenost s kategorijami in glavnimi kazalniki ranljivosti v okviru azila. • Sposobnost prepoznati osebe z morebitnimi posebnimi potrebami v okviru azila.
Način izvedbe	Spletno izobraževanje
Trajanje	10–12 ur

1.5. Trgovina z ljudmi (1. raven)

Modul je sestavljen iz dveh ravni. Prva raven ozavešča žrtve ali morebitne žrtve trgovine z ljudmi. Cilj je zagotoviti potrebno znanje in spretnosti za odkrivanje morebitnih žrtev trgovine z ljudmi ter njihovo obravnavo, ko se prvič srečajo z njimi.

Glavna ciljna skupina	Uradniki na področju azila in drugi uradniki, ki lahko pridejo v stik z žrtvami ali morebitnimi žrtvami trgovine z ljudmi.
Učni izid	Prava raven <ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost zaznati znake trgovine z ljudmi. • Sposobnost pojasniti, kako opraviti obravnavo, ko se prvič srečajo z žrtvijo ali morebitno žrtvijo trgovine z ljudmi.
Način izvedbe	Spletno izobraževanje in spletni seminar
Trajanje	10 ur

1.6. Uvod v komunikacijo za uradnike na področju azila in sprejema

Namen modula je uradnikom na področju azila zagotoviti potrebno znanje, ki jim bo pri vsakodnevem delu omogočilo uspešno komunikacijo. Usposabljanje združuje osrednja načela teorije komunikacije in tehnik spraševanja v večkulturnem okviru azila.

Glavna ciljna skupina	Novo osebje, ki dela na področju azila, sprejema in začasne zaščite.
Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost prepoznati uspešne tehnike komunikacije za podajanje in pridobivanje informacij v okviru azila. • Sposobnost določiti komunikacijske ukrepe, pomembne v okviru azila, za čim manj nesporazumov, ki izvirajo iz medkulturnih razlik.
Način izvedbe	Spletno izobraževanje
Trajanje	5 ur

1.7. Obveščanje razseljenih oseb iz Ukrajine in komunikacija z njimi

Namen modula je zagotoviti znanje in spretnosti, potrebne za oblikovanje in izvajanje medkulturnih komunikacijskih strategij za različne ciljne podskupine. Opisuje metodologije za oceno potreb razseljenih oseb po informacijah, kar udeležencem omogoča, da oblikujejo in

razširjajo učinkovita sporočila, vključno z uporabo orodij in produktov za obveščanje, ki jih pripravlja agencija EUAA. Udeleženci se naučijo uporabljati ustrezne izbrane kanale v skladu s komunikacijskimi navadami različnih ciljnih podskupin.

Glavna ciljna skupina	Uradniki na področju azila in sprejema ter drugi akterji, vključeni v obveščanje prosilcev in drugih razseljenih oseb.
Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost prepoznati potrebe razseljenih oseb po informacijah ob upoštevanju raznolikosti in modelov izmenjave informacij med različnimi ciljnimi podskupinami. • Sposobnost prilagoditi in razširjati dostopna sporočila prek ustreznih in razpoložljivih kanalov.
Način izvedbe	Spletni seminar
Trajanje	3,5 ure

1.8. Komunikacija z osebami, ki so doživele travmatične dogodke

Obstaja verjetnost, da se travmatične izkušnje pojavijo v različnih fazah razselitve: pred migracijo – zaradi izpostavljenosti oboroženemu spopadu, nasilju, hudi revščini, kršitvam človekovih pravic/pregonu; med potovanjem in tranzitom ali po razselitvi – zaradi negotovega pravnega statusa, pridržanja, slabih življenjskih razmer, ločenosti od družine in podpornih mrež, doživljanja diskriminacije, izzivov, povezanih z identitetami, ali drugih integracijskih težav.

Ta modul je namenjen preučevanju nekaterih tveganj in zaščitnih dejavnikov, pomembnih za osebe, izpostavljene travmatičnim dogodkom. Osredotoča se na ustrezno komunikacijo z osebami, ki doživljajo stisko zaradi travmatičnih dogodkov v okviru razselitve, za kar najboljše obvladovanje odzivov in izogibanje travmatizaciji. To usposabljanje dodatno obravnava preneseno travmo pri uradnikih in nekatere ključne tehnike za krepitev odpornosti med uradniki, ki delajo s preživeli.

Glavna ciljna skupina	Uradniki na področju azila in sprejema ter drugi akterji, vključeni v obveščanje prosilcev in drugih razseljenih oseb.
Učni smotri	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost opisati vpliv izpostavljenosti travmatičnim dogodkom v okviru razselitve in prepoznati morebitne posebne potrebe oseb, ki so preživele travmatične dogodke. • Sposobnost uporabiti različne komunikacijske tehnike za izogibanje travmatizaciji in obvladovanje na stresu temelječih odzivov. • Sposobnost opisati osnovne tehnike za prepoznavo prenesene travme in krepitev odpornosti med uradniki.

Način izvedbe	Spletni seminar
Trajanje	3,5 ure

1.9. Komunikacija z razseljenimi otroki

Komunikacija z razseljenimi otroki in mladimi poteka v različnih okoliščinah, povezanih z azilnimi postopki ter sprejemom, v zadnjem času pa tudi v okviru začasne zaščite. Uradniki na področju azila in sprejema komunicirajo neposredno z otroki in mladimi, da izvejo več o njih ter njihovih družinskih okoliščinah, da lahko na podlagi tega ocenijo njihove konkretne potrebe, opravijo nekatere postopke ali preverijo njihovo mnenje glede odločitev, ki bi lahko vplivale na njihovo življenje. Zmožni morajo biti prilagoditi svoj jezik in način komuniciranja, da lahko vzpostavijo dober odnos ter pritegnejo otroke k sodelovanju in jih podprejo. Namen tega usposabljanja je opremiti uradnike z osnovnim poznavanjem obstoječega pravnega in političnega okvira glede otrok na področju azila in sprejema, ki vključuje osnovno sposobnost prepoznavanja ranljivosti otrok, njihovih posebnih potreb in potrebnih zaščitnih ukrepov pri delu z otroki, pa tudi, zagotovitev starosti primerne komunikacije.

Glavna ciljna skupina	Uradniki na področju azila in sprejema (vključno z uradniki, ki so v stiku z otroki v okviru začasne zaščite).
Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost prepoznati posebne potrebe in uporabiti ustrezne zaščitne ukrepe v vseh procesih, ki vključujejo otroke v okviru azila (postopki/sprejem), v skladu s ključnim mednarodnim, regionalnim ter nacionalnim pravnim in političnim okvirom glede pravic otrok v okviru azila. • Sposobnost uporabiti pristop, naravnani na otroka, in uspešne komunikacijske veščine v stiku z otroki (ter spremljajočimi deležniki) v okoliščinah, povezanih z azilom in sprejemom. Udeleženci tega tematskega usposabljanja bodo spoznali mednarodni pravni okvir, ki se nanaša na otroke v azilnih postopkih.
Način izvedbe	Spletni seminar
Trajanje	6 ur

Dodatni moduli iz azilnega učnega načrta agencije EUAA

1.10. Sprejem ranljivih oseb: prepoznavanje ranljivosti in zagotavljanje začetne podpore (sklop A)

Modul se osredotoča na pojem ranljivosti v okviru sprejema. Opisuje različne kategorije ranljivih oseb, pri čemer se osredotoča na posledice ranljivosti za potrebe sprejema, kazalnike ranljivosti, zaščitne dejavnike in začetne ukrepe za podporo prosilcem s posebnimi potrebami glede sprejema, psihološko prvo pomoč ter pristranskosti in kako jih premagati. Opisuje tudi, kako pripraviti objektivna poročila, v katerih so opisana opažanja o ranljivosti, osnovna načela dodeljevanja zmogljivosti in prostorov za ranljive osebe ter obveščanje ranljivih oseb.

Glavna ciljna skupina	Uradniki na področju azila in sprejema, ki so v neposrednem stiku s prosilci za mednarodno zaščito v sistemu sprejema.
Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnosti opisati kazalnike ranljivosti, kategorije ranljivih oseb in posledice ranljivosti prosilcev za posebne potrebe glede sprejema. • Sposobnost uporabljati tehnike in postopke za prepoznavanje prosilcev za azil s posebnimi potrebami glede sprejema in odločanje o tem, kako se z njimi pogovarjati. • Sposobnost sprožiti podporo za prosilce s posebnimi potrebami glede sprejema.
Način izvedbe	Spletno izobraževanje in spletni seminar.
Trajanje	Približno 20–30 ur spletnega izobraževanja, ki mu sledi enodnevni spletni seminar.

1.11. Sprejem ranljivih oseb: ocena potreb in oblikovanje ukrepov (sklop B)

Modul se osredotoča na pomen vključevanja potreb, ki izhajajo iz ranljivosti prosilcev, v odločitve in ukrepe v zvezi s sprejemom, kako izvesti oceno posebnih potreb glede sprejema s prosilcem za mednarodno zaščito ter kako oblikovati in pregledati osebne načrte za sprejem v okviru obstoječih in spreminjajočih se ranljivosti. Njegov cilj je uradnike za sprejem opremiti z znanjem, kako ranljivost lahko vpliva na potrebe sprejema. Priporočljivo je, da udeleženci pred začetkom tega modula zaključijo modul „Sprejem ranljivih oseb: prepoznavanje ranljivosti in zagotavljanje začetne podpore (sklop A)“.

Glavna ciljna skupina

Uradniki na področju sprejema in azila, ki so v neposrednem stiku s prosilci za mednarodno zaščito v sistemu sprejem.

Učni izid	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost opisati možen učinek posebnih ranljivosti na potrebe glede sprejema. • Sposobnost oceniti posebne potrebe prosilca glede sprejema. • Sposobnost pripraviti zasnovo in pregled osebnih načrtov za sprejem prosilcev za azil v okviru obstoječih in razvijajočih se ranljivosti.
Način izvedbe	Spletno izobraževanje in spletni seminar
Trajanje	Približno 15 ur spletnega izobraževanja, ki mu sledi enodnevni spletni seminar.

Dodatni tečaji usposabljanja, ki jih izvaja agencija EUAA

Glede na potrebe se lahko pripravi in izvede usposabljanje za stalni strokovni razvoj v zvezi s temami, ki se pri državah članicah v trenutnih okoliščinah vojne v Ukrajini izkažejo za aktualne, zlasti tema obveščanja. Trenutno so v pripravi naslednji namenski spletni seminarji, ki so osredotočeni na posebne vidike obveščanja in se lahko v naslednjih mesecih vključijo v učni portfelj: Obvladovanje govoric, Komunikacija v izrednih razmerah, Ocena potreb po informacijah in komunikaciji.

Poleg tega so za izkušene uradnike za sprejem na voljo tematska usposabljanja glede opredelitve in zagotovitve takojšnje podpore žrtvam spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola ter obvladovanja konfliktov.

Prav tako je ob upoštevanju zelo zahtevnega delovnega okolja in vpliva na vključeno osebje na voljo tematsko usposabljanje glede dobrega osebnega počutja.

